

Larin Paraske.

Inkerin-karjalainen suurlaulaja.

Laulun ja kanteleen luvatussa maassa Inkerissä, Lempaalan Miskunmäen kylässä, syntyi lampuuti Ivan Kurovin maaorjan Mikitta Mikitanpojan tytär Larin Paraske. Iloton oli hänen lapsuutensa, iloton nuoruutensa ja suuressa köyhyyydessä sai hän viettää koko elämänsä.

Laulun lahjat oli Larin Paraske perinyt vanhammiltansa. Suvussa oli muudan toinenkin tunnettu runolaulaja, Timon Taria. Larin Parasken nuoruuden aikana oli Lempaalan pohjoiskolkka runon ja laulun helskyvä maa. Lukutaidottomien kreikkalais-katolisten inkeriläisneitosten oli silloin oltava »virsille viriät». Kätkyen ääressä, paimenessa, työssä, talkoissa, kaikkialla laulettiin aina sukupolvilta periytyneitä lauluja ja niinpä hyvämuistinen ja heleä-ääninen Larin Paraske oppi pian perusteellisesti kotiseutunsa vanhat runot ja laulut.

Larin Parasken löysi ensimmäisenä A. A. Borenius (Lähteenkorva), joka kirjoitti muistiin vuosina 1887 ja 1888 noin 30 runoa. Kesällä v. 1887 joutui Larin Paraske, saattaessaan erästä sokeaa, Sakkolan pastorin kansliaan, ja tällöin huomasi hänet pastori Ad. Neovius. Niinpä tämä alkoi heti tyhjentää Larin Parasken pohjatonta tietovarastoa ja tuloksena oli muunnokset huomioonottaen 1,343 runoa ja loitsua, lähes 3,000 sananlaskua ja arvoitusta sekä suuri joukko itkuvirsiiä y. m.

Tunnetuista runolaulajistamme oli säeluvussa Larin Paraske rikkain ja antoisin. Hänen muistiin laulamiensa runomittaisten säkeitten lukumäärä on noin 30,000 (Vienan-Karjalan suurilla laulajilla: Arhippa Perttusella 4.500, hänen pojallaan Miihkalilla 3.500 säettä.) Suurin osa Parasken lauluista on lyyrillisiä; kertovia runoja on 240 toisintoa. Ei ole siis laisinkaan ihme, että hän 1890-

luvulla joutui suuremman huumion kohteeksi. Useat kuuluisat taiteilijat, kuten Edelfelt, Järnefelt y. m. maalasivat hänen muotokuvansa ja Borenius ja Sibelius tutkivat hänen sävelmiänsä.

Mutta ei yksin runolaulajana, vaan muillakin muinaisen kulttuurin aloilla oli Larin Paraske harvainen persoonallisuus. Niinpä avusti hän m. m. vanhojen suomalaisten pukujen ja käsitöiden järjestelyä ja hankkimista Kansallismuseota varten. Samoin valmisti hän vanhoilla päivillään erälle taiteilijoille, m. m. Edelfeltille ja englantilaiselle kirjailijalle miss Annie Clive-Baylle, joukon taiteellisia muinaiskuosisia käsitöitä.

Larin Parasken runot ovat tulleet ulkomaillakin tunnetuiksi. Saksassa niitä ilmestyi teoksessa »Globus» (1893), samoin englantilaisessa aikakauskirjassa »The Academy» (1893) ja prahalaisessa »Narodny Listyssa» (1894). Suomessa on kaikki Larin Parasken runot julkaistu sarjassa »Suomen kansan vanhat runot» V. 3., ja käsittävät ne kaikkiaan 480 kaksipalstaista sivua.

Larin Paraske on — Vienan suurten taulajien kera — harvainen esimerkki siitä, kuinka suuret määrät muinaiskansallista tietoa yksissä ihmisaivoissa saattaa säilyä. Mutta niinpä hän vaalikin harvinaisella ja syvällä rakkaudella tietojansa ulkonaisesti mitä nurjimmassa olosuhteissa.

Larin Mikitan tytär Paraske kuoli Metsäpirtin Vaskelassa tammiukuun 3 p:nä 1904 miltei kerjäläisenä; v. 1911 pystytti Etelä-Karjalan Nuorisoseura hänen haudalleen muistopatsaan.

Prof. Väinö Salmisen mukaan.

Larin Paraske.

Vuosia täyttänyt vienankarjalainen.

Johtaja G. Simola 50 vuotta.

Marraskuun 20 p:nä täytti 50 vuotta liikkeenjohtaja Gregorius Simola Helsingissä.

Johtaja Simola on syntynyt Uhtualla Vienan Karjalassa marrask. 20 p:nä 1886 ja siirtyi sieltä jo nuorena Suomeen antautuen liikealalle. Ensimmäinen tuli hän Loimaalle kauppias Tichanovin palvelukseen ja muutti sieltä v. 1906 Vaasaan toimien siellä tunnettujen toimimien Otto Kinbergin ja John Nylundin kauppamatkustajana. Vuonna 1918 hän siirtyi Helsinkiin ja perusti sinne Kauppa Osakeyhtiön, jonka yksinomista-

Johtaja G. Simola.

jaksi hän tuli sittemmin ja jota liikettä hän johtaa edelleen. — Johtaja Simola on ollut mukana monessa muussa liikeyrityksessä. Hän on m. m. v:sta 1921 ollut Kupittaaan Savi-osakeyhtiön johtokunnan jäsen ja on ollut myös Suomen Tukkukauppiaaliiton kangas- ja lyhyttavarajaoston johtokunnan jäsen. Lämminsydämisenä ja herkkänä Karjalan poikana on hän ollut myös mukana itäisen Karjalan kansallisissa pyrkimyksissä tukien niitä, ja kuuluu Karjalan Sivistysseuraan on m. m. toiminut monet vuodet sen tilintarkastajana.

Reipas ja nuorekas 50-vuotias sai merkkipäivänään monia kunnianosoituksia ja onnitteluja. Karjalan Sivistysseuran puolesta vietettiin hänelle Karjalan Kirjan uusi laitos omistustekstauksella varustettuna.